

Onderwerp

Instemmen Voorkeursvariant Rivierklimaatpark IJsselpoort

Datum collegevergadering	14 juli 2026
Thema programmabegroting	Vernieuwing omgevingsbeleid
Portefeuillehouder	Paul Hofman
Zaaknummer	2026-009984

Samenvatting

Het college stemt in met de voorkeursvariant (VKV) van Rivierklimaatpark IJsselpoort. Het projectteam start met het uitwerken van de VKV naar een vergunbaar ontwerp. De gemeenteraad wordt geïnformeerd per raadsinformatiebrief.

Voorgesteld besluit

1. In te stemmen met de Voorkeursvariant Rivierklimaatpark (RKP) en te starten met de uitwerking van de VKV naar een vergunbaar ontwerp.
2. De gemeenteraad over de VKV te informeren per raadsinformatiebrief over de instemming/vaststelling van de voorkeursvariant Rivierklimaatpark IJsselpoort.

Inleiding

In Rivierklimaatpark (RKP) IJsselpoort werken 9 partners sinds 2017 intensief samen aan een toekomstbestendige inrichting van de IJssel en haar uiterwaarden tussen Arnhem en Giesbeek. Samenwerken resulteert in een synergie die het mogelijk maakt om verschillende doelen succesvol in samenhang te realiseren. De doelen binnen RKP zijn gericht op: veilige waterafvoer, ecologische waterkwaliteit, natuur, bevaarbaarheid, regionale economische ontwikkeling, ruimtelijke kwaliteit en recreatie.

De gemeente Rheden is ambtelijk vertegenwoordigd in het project RKP, heeft een projectleider in de projectorganisatie en de portefeuillehouder is lid van de Stuurgroep RKP.

Maart 2020	De Stuurgroep RKP heeft een voorkeursalternatief (VKA) vastgesteld en geborgd in een intergemeentelijke structuurvisie. De gemeenteraad van Rheden en de gemeenteraden van de vier andere betrokken gemeenten, hebben deze intergemeentelijke structuurvisie vastgesteld.
Oktober 2020	Door de minister is de Voorkeursbeslissing genomen. Daarmee is de basis gelegd voor de planuitwerkingsfase van RKP.
December 2024	De Stuurgroep heeft ingestemd met het Startdocument Planuitwerkingsfase (onderzoeksopzet en participatieaanpak). Daarna hebben de bevoegde gezagen, Rijkswaterstaat, provincie Gelderland en gemeente Rheden het Startdocument in januari 2025 vastgesteld.
2025	Diverse varianten voor het RKP zijn integraal beoordeeld. Voor elke variant is een integrale beoordeling uitgevoerd (zie bijlage 4 Variantennota). Tussentijds zijn de resultaten voorgelegd aan de ambtelijk opdrachtgevers en de Stuurgroep. Het eindresultaat is het de voorliggende VKV.
Juni 2026	De Stuurgroep stelde de VKV vast en vraagt instemming van het college van de gemeente Rheden.

Beoogd effect

Met de VKV wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan de doelen van alle partners. Voor waterveiligheid worden verschillende maatregelen getroffen zodat voldaan wordt aan de doelstelling van 10 cm

waterstandsdeling. Deze maatregelen zijn voorzien in de Koppenwaard, (groene) geul en brug uiterwaarden Rheden ter hoogte voormalig terrein De Groot, verlaging Koppenwaardsdam met 20 cm over een lengte van 250 meter, een brug in de Marsweg en de toegangsweg Putman en het uitplaatsen van het bedrijf Struyk Verwo. Daarnaast wordt het gebied, waaronder voormalig terrein De Groot en de uiterwaarden van Rheden beter toegankelijk voor recreatie door aanleg van wandel- en fietspaden, uitzichtpunten en gebiedsentrees. Natuur wordt versterkt waaronder N2000 doelen als ooibos en stroomdalgraslanden, aanleg van landschapselementen en natuurvriendelijke oevers. Bedrijven kunnen, onder voorwaarden ruimte krijgen voor verdere ontwikkeling (maatwerk). Vier scheepvaartknelpunten worden opgelost en er is blijvend ruimte voor natuurinclusieve landbouw.

Argumenten

1.1. *Samen werken aan urgente opgaven*

Met de instemming van de gemeente Rheden onderstreept de gemeente het vertrouwen in de gezamenlijke aanpak voor een veiliger, mooier en toekomstbestendiger rivierengebied.

Met de instemming start de uitwerking van de VKV tot een vergunbaar ontwerp en de voorbereiding van de benodigde ruimtelijke besluiten.

1.2. *Regie op de ruimtelijke ontwikkelingen*

Met het vaststellen van de VKV houdt de gemeente in samenspraak met de samenwerkende partners regie op de toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in de uiterwaarden Rheden inclusief voormalig terrein De Groot en omgeving.

1.3 *Uitwerking van de VKV tot een vergunbaar ontwerp is de volgende stap van de projectprocedure*

De VKV vormt het uitgangspunt voor de verdere uitwerking van het ontwerp en de ruimtelijke procedures die nodig zijn om het project uit te voeren.

Kantekeningen / Risico's

1.1 *Maatwerk is afhankelijk van snelheid uitvoering VKV*

In de Samenwerkingsovereenkomst (SOK) en Intergemeentelijke Structuurvisie is de doelstelling en ambitie opgenomen om bedrijven binnen het plangebied ontwikkelperspectief te bieden. Met het wijzigen van beleidregels grote rivieren, tijdens de looptijd van het project RKP, is het voor niet-riviergebonden bedrijven zeer lastig geworden om in de uiterwaarden te ontwikkelen. RKP is aangewezen als maatwerkproject vanwege eerder bestuurlijk commitment en integrale opgave. Dit houdt in dat onder strenge voorwaarden toch ontwikkelruimte aan bedrijven geboden kan worden. Waaronder voormalig terrein de Groot, waarvan OmRo de eigenaar is en de ambitie heeft om het terrein te ontwikkelen tot een aantrekkelijke gebiedsentree en recreatieve hotspot met dag- en verblijfsrecreatie.

De ontwikkeling van voormalig terrein De Groot en overige ontwikkelingen zijn alleen mogelijk als het RKP als integrale gebiedsontwikkeling wordt uitgevoerd.

Belangrijk aandachtspunt is hoe snel dat gebeurt. Vergunningen worden pas aan de ondernemers verleend als de waterstandsdeling van 10 cm bij hoog water is bereikt. Eerst moeten dus de maatregelen in de VKV voor waterstandsdeling gerealiseerd zijn en verdere vertraging is onwenselijk. De maatwerkregeling is nog ongeveer 9 jaar van kracht. Daarna vervallen de ontwikkelmogelijkheden (2035).

1.2 *Rivierkundige impact lange termijn*

De doelen van Rivierklimaatpark zijn nauw met elkaar verweven en kunnen soms zelfs tegenstrijdig zijn. Ontwikkeling van ooibos remt de doorstroombaarheid van de uiterwaarden en bijvoorbeeld het realiseren van een brug, waaronder de brug ter ontsluiting van voormalig terrein De Groot, zorgt voor meer doorstroming maar kan ook zo veel water naar de IJssel leiden dat de waterverdeling op het splitsingspunt met de NederRijn beïnvloed wordt. In de VKV is een optimum gevonden tussen waterstandsverlaging, ooibosontwikkeling en minimaal (binnen de norm) negatief effect op de afvoerverdeling op het splitsingspunt. Alle partijen, waaronder ook I&W, zijn ambtelijk akkoord met dit resultaat.

Daarnaast is in nauwe samenwerking met Ruimte voor de Rivier de impact op de lange termijn van de VKV op het programma Ruimte voor de Rivier2.0 beoordeeld. Uit deze beoordeling volgt dat de VKV geen nadelige effecten heeft op de beleidsplannen van RvdR2.0. De VKV biedt voldoende adaptiviteit om in de toekomst maatregelen voor RvdR2.0 te realiseren. I&W heeft deze conclusie bevestigd.

1.3 Bijdrage ministerie van I&W

De bijdrage van het ministerie van I&W aan RKP wordt betaald uit het Deltafonds. Op dit moment zijn er tekorten op het Deltafonds en Mobiliteitsfonds waardoor het ministerie genoodzaakt is om te prioriteren.

Door de Minister van IenW wordt in samenspraak met de Tweede Kamer en medeoverheden een afwegingskader opgesteld. In de beleidsbrief geeft de minister aan dat: de noodzakelijke prioritering op het Deltafonds en Mobiliteitsfonds na zomer af is, op basis van het afweegproces dat wordt opgesteld met inbreng van de Tweede Kamer en de medeoverheden. Integrale besluitvorming over de benodigde prioritering vindt plaats na de zomer.

De partners RKP (uitgezonderd ministerie I&W) sturen vóór de zomer gezamenlijk een brief naar het ministerie om de meerwaarde van RKP voor de lange termijn te benadrukken.

Wanneer het Rijk de middelen niet gestand houdt moeten de partners RKP in overleg wat dit betekent voor het project.

Financiën

In de Samenwerkingsovereenkomst met de betrokken overheden zijn afspraken gemaakt over de financiële bijdragen van de partners aan de uitvoering van de maatregelen. Gezamenlijk vormen deze bijdragen het taakstellend budget voor de uitvoeringsfase. Het uitgangspunt is dat partijen naar rato van hun belang en doelen bijdragen aan het project. In de SOK zijn afspraken gemaakt over indexering. De bijdrage van de gemeente Rheden bestaat uit de inzet van ambtelijke capaciteit.

	Bedrag (€)	Jaarschijf / jaarschijven
Eenmalige uitgaaf:	€ 0,-	n.v.t.
Investering:	€ 0,-	n.v.t.
Structurele lasten:	€ 0,-	n.v.t.

Uitvoering

Na uw instemming en dat van de partners wordt een gedetailleerde planning opgesteld en de Voorkeursvariant uitgewerkt tot een vergunbaar ontwerp.

Mijlpalen planning planstudie en realisatie VKV

- Vaststellen Omgevingsplan
- MIRT 3 beslissing ministerie van I&W
- Start aanbesteding, uitvoering
- Realisatie gehele project gereed naar verwachting 2035

Participatie en communicatie

Tijdens het proces om te komen tot de VKV is de omgeving meerdere keren meegenomen in de uitkomsten van de onderzoeken en is gevraagd input te leveren voor de verdere uitwerking.

De vaststelling van de VKV wordt na instemming van alle partners gezamenlijk gecommuniceerd (nieuwsbrief en website). Belanghebbenden, waaronder OmRo eigenaar voormalig terrein De Groot, worden via passende

communicatiekanalen en waar nodig persoonlijk geïnformeerd. De gemeenteraad van Rheden wordt na instemming van het college geïnformeerd per RIB.

Bij vaststelling van de VKV start in de zomer van 2026 de participatie met bijbehorende communicatie weer op.

Bijlagen

1. Beslisnota Voorkeursvariant RKP
2. Ontwerpnota VKV RKP
3. Variantennota RKP
4. Factsheets VKV RKP: informatie die we na de raden geïnformeerd te hebben, openbaar maken
5. Raadsinformatiebrief

De Steeg, 14 juli 2026

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris